

КОЗАЧЕНКО Н.В.
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ІНЖЕНЕРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В
АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ

Козаченко Н.В.
асистент кафедри загальнотехнічних дисциплін,
ВП НУБіП України "НАТІ"
м. Ніжин, Україна

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ІНЖЕНЕРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В
АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ

Анотація. У статті досліджуються стан та перспективи інженерно-технічного забезпечення аграрного виробництва на основі процесів, що відбуваються в агропромисловому комплексі під впливом змін ринку сільськогосподарської техніки. Враховано регіональні особливості техніко-технологічного оснащення аграрної сфери та визначено напрями і принципи відтворення технічного потенціалу сільського господарства.

Ключові слова: інженерно-технічне забезпечення, технічне оновлення, інноваційна діяльність, ресурсозбереження.

Основною метою даного дослідження є вивчення стану інженерно-технічного забезпечення аграрного виробництва. Встановлення рівня і дослідження тенденцій розвитку технічних засобів, системи технічного сервісу та інженерно-технічного забезпечення аграрних підприємств, які викликані зміною структури ринку сільськогосподарської техніки та умов господарювання.

Сучасний розвиток аграрного виробництва визначається спроможністю вчасно і якісно забезпечити агротехнічні вимоги вирощування сільськогосподарських культур. Розвиток сільського господарства у значній мірі залежить від технічного забезпечення, що характеризується кількістю технічних засобів, їх продуктивністю, якістю та технологічною досконалістю виробництва.

У таких умовах особливого значення набуває органічне землеробство, яке спроможне забезпечити виробництво екологічно чистої продукції на основі запровадження нових технологій із застосуванням конструктивно нових високопродуктивних машин. В усьому світі протягом останніх десятиріч у виробництві сільськогосподарської продукції, особливо у рослинництві, відбуваються революційні зміни. Суть їх полягає у біологізації технологій, заощадженні енергії та ресурсів на виконання технологічних операцій, захисті природного середовища, підвищенні екологічної безпеки у процесі виробництва продукції. Біологізація здійснюється у напрямках зменшення антропогенного навантаження на ґрунт, поліпшення життєдіяльності біологічної маси ґрунтових мікроорганізмів, створення збалансованого водно-повітряного та теплого режимів, що призводить до інтенсивнішого засвоєння мінеральних елементів рослинами. [3, 30].

Зростання технологічних вимог до аграрного виробництва супроводжується формуванням нового комплексу технологічних машин. За відсутності обігових коштів, найбільш уражене кризою, вітчизняне сільськогосподарське машинобудування, яке не спроможне забезпечити розробку та випуск високоякісної техніки. В умовах жорсткої міжнародної конкуренції на ринку технічних засобів все більше розвивається сегмент імпоротної нової та вживаної сільськогосподарської техніки. Такі тенденції викликані вимогами ринку щодо виробництва конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції. Ринок імпоротної сільськогосподарської техніки все більше забезпечує

Новітні тенденції використання технологій та техніки для виробництва продукції АПК

сільськогосподарське виробництво необхідними технічними засобами для впровадження передових агротехнологій. Вітчизняне сільськогосподарське машинобудування поступово втрачає свої позиції на ринку технічних засобів, а сільськогосподарська техніка за технічними характеристиками та якістю виготовлення все менше спроможна конкурувати із зарубіжною. [2, 102].

Стан інженерно-технічного забезпечення потребує комплексного аналізу стану та тенденцій розвитку з врахуванням питань наукового, інженерно-технічного, організаційно-економічного, правового та соціального характеру:

- розробка комплексної національної системи машин з методичними рекомендаціями щодо її запровадження в агропромисловому виробництві на основі нових умов та розмірів землекористування і врахування регіональних особливостей розвитку;

- організація системи сервісного ремонтно-технічного обслуговування парку сільськогосподарської техніки із врахуванням змін структури ринку технічних засобів, організаційних форм господарювання та прогнозу їх розвитку.

Розглядаючи структуру ринку сільськогосподарської техніки та запасних частин можна виділити такі сегменти:

- ринок нової вітчизняної техніки, що поставляється підприємствами-виготовлювачами;

- ринок відновленої імпоротної техніки, що ввозиться іноземними компаніями, представництвами компаній, дилерами;

- ринок вживаної іноземної техніки, що продається по залишковій вартості без відновлювальних робіт, як правило ступінь зносу незначний. Продаж здійснюється фірмами та представництвами іноземних компаній.

Реформування системи агропостачання зумовили створення, поряд із загальними оптовими ринками, локальних ринків ґрунтообробної, посівної, зернозбиральної, м'ясо-молочної, хлібопекарської та інших видів техніки. Така сегментація ринків технічних засобів є умовною тому, що акціонерні компанії, товариства, фірми здійснюють продаж усіх видів техніки та надають комплексні послуги з передпродажного, післяпродажного сервісу, гарантійного обслуговування, постачання запасних частин, навчання фахівців та інших послуг експлуатаційного характеру.

Можна зробити висновок, що ринок техніки залишається розбалансованим, потенціал галузі імпоротної сільськогосподарської техніки займає все більш домінуюче становище. Враховуючи ці обставини за останніх п'ять років значно зріс ввіз малогабаритної техніки китайського, словацького, польського, чеського, німецького виробництва. Собівартість сільськогосподарської продукції зростає, що призводить до зниження рентабельності. Економічний інтерес до аграрного виробництва знижується, а сільськогосподарське машинобудування втрачає свої позиції на ринку технічних засобів.

У сучасних умовах недостатньо інвестиційних ресурсів, які спрямовуються на технічне забезпечення, інноваційну діяльність та розвиток технічної бази сільськогосподарського виробництва. За останні роки спостерігається істотний розрив між попитом і пропозицією інвестиційних ресурсів для розвитку матеріально-технічної бази. Затяжна криза, що охопила аграрне виробництво стримує вітчизняних та іноземних інвесторів від вкладання коштів у сільськогосподарське виробництво, де існує високий ступінь ризику.

Сільськогосподарське виробництво України потребує технологічного оновлення вітчизняними ефективними, енергозберігаючими та надійними технічними засобами. Для вирішення цієї проблеми необхідний комплексний державний підхід щодо

КОЗАЧЕНКО Н.В.
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ІНЖЕНЕРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В
АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ

відтворення технічного потенціалу агропромислового комплексу до рівня технологічної потреби та державна підтримка розробки і виробництва сучасних технічних засобів для агропромислового комплексу.

Висновки. Отже, технічне забезпечення аграрного виробництва до рівня технологічної потреби вимагає ефективного механізму регулювання економічних відносин з врахуванням регіонального розвитку. Система інженерно-технічного забезпечення охоплює комплекс питань структурної перебудови та зміни взаємовідносин учасників аграрного ринку: виробників сільськогосподарської продукції, науково-дослідних і проектних організацій, продавців технічних засобів, підприємств. Враховуючи стан і необхідність системного підходу до концепції інженерно-технічного забезпечення аграрного виробництва покладені наступні принципи:

- введення у систему ціноутворення показника середньої норми прибутку, що забезпечить створення рівних економічних для усіх галузей економіки країни;
- формування спеціалізованих ринків для стратегічно важливих видів сільськогосподарської продукції та їхнього законодавчого забезпечення;
- створення умов для реалізації державних програм на державному й регіональному рівнях щодо розвитку сільськогосподарського машинобудування.

Список літератури:

1. Білоусько Я.К. Проблеми реалізації технічної політики в агропромисловому комплексі. – К.: ННЦ ІАЕ УААН, 2007, –216с.
2. Білоусько Я.К. Техніко-технологічне забезпечення сільського господарства // Економіка АПК. –2009.–№12.–С.29-33.
3. Кононенко М.П. Обґрунтування оптимізації нормативних витрат на виробництво сільськогосподарської продукції // – 2009. – №6. – С.32.
4. Мазнев Г.С. Методичний підхід щодо обґрунтування територіального розміщення ремонтно-обслуговуючих підприємств. // – 2019.–№11.– С.102-108.

Аннотація. В статье исследуются состояние и перспективы инженерно-технического обеспечения аграрного производства на основе процессов, происходящих в агропромышленном комплексе под влиянием изменений рынка сельскохозяйственной техники. Учтены региональные особенности технико-технологического оснащения аграрной сферы и определены направления и принципы воспроизведения технического потенциала сельского хозяйства.

Ключевые слова: инженерно-техническое обеспечение, техническое обновление, инновационная деятельность, ресурсосбережения.

Annotation. This article investigates the status and prospects of engineering support agricultural production through the processes occurring in agriculture influenced by changes in the market for agricultural machinery. Included features regional technical and technological equipment agriculture and the directions and principles play technical potential of agriculture.

Keywords: engineering and technical support, technical updates, innovative activity, resource.